

Mirosława Janoś-Kresło
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Polskie organizacje pozarządowe jako beneficjenci funduszy europejskich

Streszczenie

Organizacje pozarządowe są w grupie podmiotów kwalifikujących się do otrzymania części pieniędzy z budżetu UE. Celem rozważań jest ukazanie znaczenia funduszy UE dla polskich organizacji pozarządowych. Ukazano miejsce funduszy w strukturze źródeł finansowania organizacji. Dokonano także identyfikacji zakresu korzystania z funduszy. Polskie organizacje pozarządowe są coraz bardziej skuteczne w staraniu się o wsparcie ze środków unijnych. Aktywność w ich pozyskiwaniu jest jednak zróżnicowana. W artykule wykorzystano różne źródła, w tym Ministerstwa Rozwoju Regionalnego oraz Stowarzyszenia Klon/Jawor. Artykuł ma charakter przeglądowy.

Słowa kluczowe: organizacje pozarządowe, beneficjenci, fundusze europejskie.

Kody JEL: D22, M31

Wstęp

Według ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (DPPW) organizacje pozarządowe: 1) nie są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy o finansach publicznych oraz 2) nie działają w celu osiągnięcia zysku – są to osoby prawne lub jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia (Dz.U. z 2003 r., Nr 96 poz. 873 z późn. zm.). Cechą kształtującą pojęcie organizacji pozarządowych jest to, że ich działanie nie może być działaniem w celu osiągnięcia zysku. Z tych względów działalność ich powinna być ukierunkowana na realizację celów społecznie użytecznych.

Organizacje te tworzą trzeci sektor, który w Polsce Departament Pożytku Publicznego w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej¹ opisuje następująco: „Trzeci sektor to zbiorcza nazwa organizacji pozarządowych. To określenie pochodzi z języka angielskiego i nawiązuje do podziału aktywności społeczno-gospodarczej nowoczesnych państw demokratycznych na trzy sektory. Według tej typologii, pierwszy sektor to administracja publiczna, określana też niekiedy jako sektor państwowy. Drugi sektor to sfera biznesu, czyli wszelkie instytucje i organizacje, których działalność jest nastawiona na zysk, nazywany też sektorem prywatnym. Trzeci sektor to ogół prywatnych organizacji, działających społecznie i nie dla zysku, czyli organizacje pozarządowe (organizacje non-profit)”.

¹ http://www.pozytek.gov.pl/podstawowe_pojecia,380.html [dostęp: marzec 2014].

Do podstawowych cech odróżniających organizacje *non-profit* od innych podmiotów gospodarczych należy zaliczyć cel i zakres działania oraz zakaz podziału zysków między członków tych organizacji². Głównym celem działania omawianych organizacji jest bowiem zaspokajanie potrzeb społeczeństwa, a nie dążenie do osiągnięcia zysku. Organizacje te rezygnują w swoim działaniu z nadrzędności motywacji ekonomicznej na rzecz urzeczywistniania celów społecznie użytecznych, prowadząc działalność na rzecz dobra całego społeczeństwa. Organizacje pozarządowe: świadczą dobra i usługi, zaspokajając potrzeby społeczeństwa, starają się kształtować określone typy zachowań konsumentów, próbują uzyskać od społeczeństwa jego czas i pieniądze.

Bardziej zwięzła definicja, odnosząca się do celów społecznych, określa organizację pozarządową jako: prywatną organizację typu *non-profit*, która ma na celu służyć przede wszystkim interesom społecznym, koncentrując się na wspieraniu i/lub działaniu z zamiarem osiągnięcia społecznego, politycznego i ekonomicznego celu, włączając w to równość, edukację, zdrowie, ochronę środowiska i prawa człowieka” (Teegeni i in. 2004, s. 463-483). Warto odnotować, że główne obszary działań organizacji pozarządowych to usługi społeczne (Janoś-Kresło 2013).

W sprawie statusu prawnego organizacji pozarządowych w Europie wypowiedział się Komitet Ministrów państw członkowskich, określając, z braku ogólnej definicji organizacji pozarządowej, definicję przyjętą do celów wydawanego zalecenia poprzez podkreślenie pewnych cech uważanych za kluczowe dla charakteru tych organów. Wskazano m.in. następujące cechy: zakładanie i ciągłość działania jest dobrowolna, samorządność (nie podlegają zwierzchności władz publicznych), osiąganie dochodów płynących z podejmowanej działalności nie jest ich podstawowym celem (Zalecenie CM/Rec(2007)14).

W badaniach międzynarodowych, które były prowadzone w latach 90. ubiegłego wieku w ramach projektu koordynowanego przez Uniwersytet Johna Hopkinsa w USA³, dla zobrażenia trzeciego sektora w poszczególnych krajach została przyjęta tzw. strukturalna definicja operacyjna, którą także podjął GUS. Zgodnie z nią, sektor *non-profit* tworzą podmioty, które charakteryzuje: trwała struktura organizacyjna, przynależność do sektora prywatnego (niepublicznego), charakter niezarobkowy (celem nie jest zysk), samorządność, dobrowolność (uczestnictwa w organizacji) charakteryzuje (Sektor.. 2009; *Handbook...*, 2003, s. 18-20; Salamon 1992, s. 6-7).

Do podstawowych typów organizacji pozarządowych tworzących sektor *non-profit* w Polsce zalicza się stowarzyszenia i fundacje. Pozostałe organizacje tworzące ten sektor to m.in.: porozumienia organizacji (także związki stowarzyszeń), które grupują organizacje zarówno o podobnych, jak i różnych celach oraz organizacje kościelne i związki wyznaniowe.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku w rejestrze REGON zarejestrowanych było 147 805 podmiotów zaliczanych do trzeciego sektora, w tym 89 888 stowarzyszeń (60,8%),

² Jak pisze U. Grzełońska, w praktyce deklaracja o nierozdzielaniu dochodów jest trudna do skontrolowania (Grzełońska 2011, s. 322).

³ Badania prowadzone na Uniwersytecie Johna Hopkinsa w Baltimore są najbardziej liczącymi się badaniami trzeciego sektora w skali międzynarodowej. Mimo upływu lat są one najczęściej przywoływanymi w literaturze.

12 763 fundacji (8,6%) (*Sprawozdanie...* 2012). Liczba organizacji pozarządowych ujętych w rejestrze REGON, według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku pokazuje wyraźną tendencję wzrostową. Również dane z Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) wskazują na rozwój sektora pozarządowego. Pod koniec grudnia 2005 roku liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych wynosiła 63 783 podmioty. Natomiast na koniec 2011 roku w KRS zarejestrowanych było 96 562 podmioty zaliczane do sektora pozarządowego (wzrost o 51%), w tym wpisane było 62 795 stowarzyszeń, 12 783 fundacji. Inną kwestią jest, że nie wszystkie organizacje są aktywne.

Organizacje pozarządowe są w grupie podmiotów kwalifikujących się do otrzymania części pieniędzy z budżetu UE. Celem rozważań jest ukazanie znaczenia funduszy UE dla polskich organizacji pozarządowych poprzez ukazanie miejsca tych funduszy w strukturze źródeł finansowania organizacji oraz ich wykorzystywania.

Miejsce funduszy europejskich w strukturze źródeł finansowania organizacji pozarządowych

Jedną z cech charakterystycznych organizacji pozarządowych jest silne uzależnienie prowadzenia działalności od finansowania zewnętrznego. W zależności od rodzaju tych organizacji dostępne są różne formy wsparcia finansowego. Niektóre organizacje pozarządowe opierają w głównej mierze swoją działalność na środkach publicznych, inne pozyskują fundusze od osób prywatnych i prawnych.

Przychody organizacji pozarządowych są zróżnicowane. Sytuacja finansowa badanych organizacji w 2011 roku (Przewłocka i in. 2012) w stosunku do poprzedniego badania (2009 roku, badanie w 2010 roku⁴) uległa pogorszeniu. W roku 2011 typowa organizacja pozarządowa miała przychód w wysokości 18 tys. złotych, tj. o 2 tys. złotych mniej niż wyniósł on dwa lata wcześniej. Zwiększył się odsetek organizacji, których przychód nie przekroczył 1 tys. złotych – w badanym roku było ich 20% (w 2009 roku – 17%), przy czym 12% deklaroowało brak jakichkolwiek przychodów w 2011 roku, i tyle samo organizacji osiągnęło dochody powyżej 100 tys. złotych. Relatywnie mniej jest także organizacji najzamożniejszych, o budżetach przekraczających 1 mln złotych (4% fundacji i stowarzyszeń).

Czynnikiem różnicującym potencjał finansowy organizacji pozarządowych jest m.in. dziedzina ich działalności. Największe budżety odnotowały organizacje, których działalność koncentrowała się na pomocy społecznej i usługach socjalnych. Przeciwnieństwem były organizacje zajmujące się działalnością kulturalną, edukacyjną i rozwojem lokalnym, wśród których co czwarta praktycznie obywała się bez środków finansowych, a połowa miała przychody nieprzekraczające 10 tys. złotych.

⁴ Dane dotyczące przychodów, majątku i źródeł finansowania organizacji odnoszą się do ostatniego pełnego roku finansowego, tzn. zebrane w badaniu w 2012 roku – do 2011 roku, a zebrane w badaniu w 2010 roku – do 2009 roku.

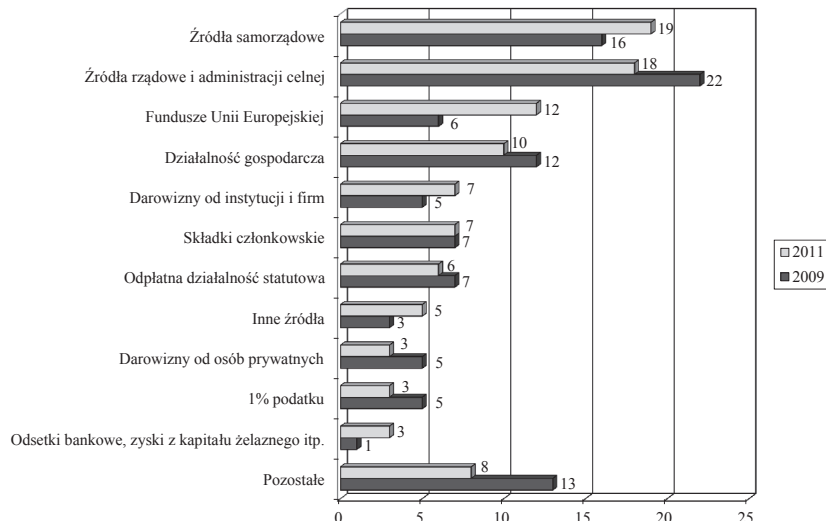
Rozwarstwienie dochodowe organizacji pozarządowych jest relatywnie duże, co potwierdza krzywa Lorenza i współczynnik Giniego. Dla danych z 2011 roku współczynnik Giniego wyniósł 0,89, był niższy, co prawda niż dla danych z poprzednich lat, ale była to różnica niewielka – 0,01 w stosunku do 2009 roku, i 0,02 w porównaniu z latami 2005-2007. Również krzywa Lorenza pokazuje dysproporcje między największymi i najmniejszymi organizacjami w Polsce.

Najpopularniejszymi źródłami finansowania organizacji pozarządowych w 2011 roku były składki członkowskie (61%), środki samorządowe (49%), darowizny od instytucji i firm (30%) oraz darowizny od osób prywatnych (28%). Liczącymi się źródłami przychodów organizacji pozarządowych były także przychody pochodzące z odpisów 1% z podatku dochodowego osób fizycznych, a także z własnego majątku (po 17%). Na kolejnym miejscu uplasowały się fundusze europejskie (12%) (Przewłocka i in. 2012, s. 106).

Znaczenie środków pochodzących z poszczególnych źródeł wynika nie tyle z samego faktu ich występowania, ile z ich udziału w budżetach organizacji. W tym układzie na znaczeniu tracą składki członkowskie, które mimo swojej powszechności, z punktu widzenia ich realnego udziału w budżecie sektora stanowią tylko 7%. Nie oznacza to, że nie mają znaczenia dla samych organizacji, zwłaszcza mniejszych. W 3/4 przypadków nominalna wartość przychodu nie przekracza 10 tys. złotych. Drugie miejsce ze względu na popularność, ale pierwsze w całości przychodów, zajmują środki pochodzące od samorządu terytorialnego

Wykres 1

Udział poszczególnych źródeł finansowania działalności w całości przychodów sektora organizacji pozarządowych w latach 2009 i 2011

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Przewłocka, Adamiak, Herbst (2013, s. 115).

(dotacje gmin, powiatów, urzędów marszałkowskich). Fundusze pozyskane od samorządów są dużo większe – w połowie przypadków przekraczają 15 tys. złotych. Dla prawie połowy organizacji korzystających ze środków samorządowych stanowią one istotne źródło przychodów – jest to niemal połowa ich budżetu. Analogiczna sytuacja występuje w przypadku środków pochodzących z administracji centralnej i Unii Europejskiej. Dla organizacji, które pozyskały takie środki, stanowiły one główne źródło finansowania, a kwoty były znacznie wyższe niż pochodzące ze źródeł samorządowych. Spadła, w porównaniu z poprzednim badaniem, popularność darowizn od instytucji i osób indywidualnych.

Zmiany, które następują w przypadku źródeł finansowania sektora pozarządowego, dobrze odzwierciedla ich struktura. Największe znaczenie mają środki pochodzące od jednostek samorządu terytorialnego oraz ze źródeł rządowych i administracji centralnej, chociaż udział tych ostatnich w 2011 roku spadł. Na znaczeniu zyskały środki Unii Europejskiej (por. wykres 1).

Fundusze UE jako źródło finansowania organizacji pozarządowych

Na uwagę zasługują fundusze Unii Europejskiej, które jako źródło przychodów, jak już zostało powiedziane, zyskują na znaczeniu. Świadczy to o tym, że sektor organizacji pozarządowych z powodzeniem ubiega się o wsparcie z tych funduszy. Do końca grudnia 2012 roku organizacje pozarządowe podpisały 10 430 umów, których wartość dofinansowania ze środków UE wyniosła 7,64 mld złotych. O wsparcie z funduszy europejskich mogą ubiegać się i ubiegają wszystkie rodzaje działających w Polsce organizacji.

Z ogólnej liczby umów i wartości przyznanych środków UE największa ich część przypadła na projekty realizowane w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL). Najniższym udziałem wsparcia otrzymywanym ze środków UE przez organizacje pozarządowe w stosunku do wsparcia ogółem charakteryzowały się Programy Operacyjne Infrastruktura i Środowisko oraz Rozwój Polski Wschodniej, ale wynika to m.in. ze specyfiki samych programów oraz form wsparcia sprzyjających zróżnicowanej aktywności organizacji pozarządowych. W odróżnieniu od Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, w którym udział liczby umów znacznie przekracza udział w wartości dofinansowania, w pozostałych programach te relacje są odwrotne (por. tabela 1).

Średnia wartość projektów realizowanych przez organizacje trzeciego sektora na koniec roku 2012 wyniosła ok. 730 tys. złotych. Przedsięwzięcia o najwyższej średniej wartości dofinansowania z funduszy europejskich (prawie trzykrotnie wyższe niż średnia dla ogółu podmiotów trzeciego sektora) były realizowane przez organizacje kościelne i inne związki wyznaniowe. Z kolei średnia wartość projektów realizowanych przez organizacje pracodawców i fundacje jest blisko 1,5-krotnie większa niż średnia dla trzeciego sektora ogółem, ale o ok. połowę niższa od średniej wartości dofinansowania projektów organizacji wyznaniowych (por. tabela 2).

O dofinansowanie ubiegają się przede wszystkim organizacje dysponujące relatywnie dużymi budżetami. W 2011 roku przynajmniej raz podjęły próbę pozyskania wsparcia

z funduszy europejskich 2 na 3 organizacje, które dysponowały co najmniej 1 mln przychodów. Wśród organizacji o budżetach 10-100 tys. złotych było to 20% organizacji, a wśród mniejszych, z których część dopiero w 2011 roku rozpoczęła działalność, było to ok. 15%. Zainteresowane pozyskaniem środków unijnych były zarówno organizacje z Warszawy, jak i z najmniejszych miejscowości, najmniej – z miast średniej wielkości (50-200 tys. mieszkańców). Warto dodać, że wielkość miejscowości będąca siedzibą organizacji była statystycznie nieistotna.

Tabela 1**Liczba i wartość projektów organizacji pozarządowych według programów operacyjnych (stan na 31.12.2012 r.)**

Program operacyjny	Liczba umów		Wartość dofinansowania w części UE	
		w %	w PLN	w %
Innowacyjna Gospodarka	87	0,8	767 707 816	10,0
Infrastruktura i Środowisko	52	0,5	171 406 226	2,2
Kapitał Ludzki	9 578	91,8	4 816 634 420	63,1
Rozwój Polski Wschodniej	12	0,1	36 748 089	0,5
Programy Regionalne	650	6,2	1 777 012 809	23,2
Europejska Wspólnota Terytorialna (EWT)	51	0,5	75 580 659	1,0
Razem	10 430	100,0	7 645 099 019	100

Źródło: opracowanie i obliczenia własne na podstawie: *Informacja...* (2013, Załącznik nr 2).

Tabela 2**Liczba projektów i wartość dofinansowania z UE według formy prawnej Beneficjentów (stan na 31.12.2012 r.)**

Forma prawna beneficjenta	Liczba umów		Wartość dofinansowania w części UE	
	liczba	w %	w PLN	w %
Fundacje	2 727	26,1	2 819 628 278	36,9
Stowarzyszenia	6 562	62,9	3 231 063 493	42,3
Kościół katolicki oraz inne kościoły i związki wyznaniowe	467	4,5	971 340 476	12,7
Organizacje pracodawców	206	2,0	240 361 183	3,1
Samorząd gospodarczy i zawodowy	310	3,0	276 428 221	3,6
Związki zawodowe	158	1,5	106 277 367	1,4
Razem	10 430	100,0	7 645 099 019	100,0

Źródło: opracowanie i obliczenia własne na podstawie: *Informacja...* (2013, Załącznik nr 1).

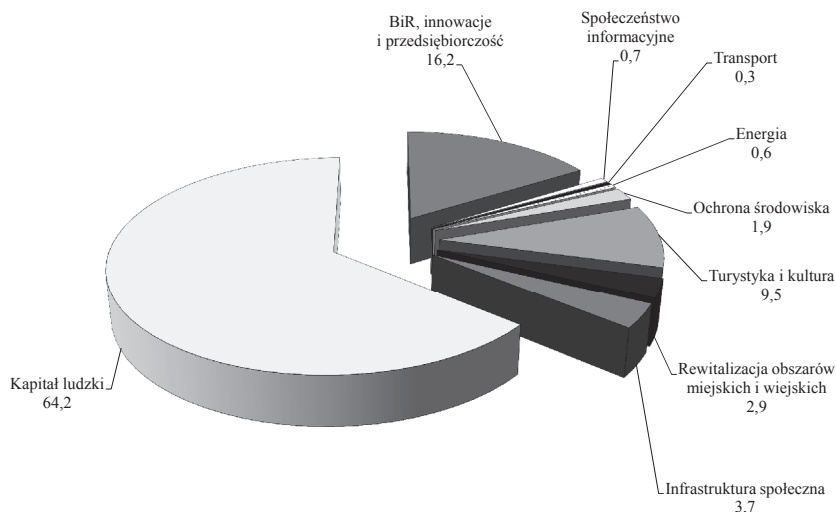
Biorąc pod uwagę tylko stowarzyszenia i fundacje, warto odnotować, że liczba projektów realizowanych przez stowarzyszenia stanowi blisko 2/3 wszystkich realizowanych przez sektor pozarządowy, ale udział w wartości tych projektów kształtował się na poziomie ok. 40%. W przypadku fundacji różnica w proporcjach nie jest aż tak wyraźna – 26,1% i 36,9% (*Informacja ...* 2013, s. 21). Aktywność stowarzyszeń i fundacji w aplikowaniu o środki z funduszy europejskich każe przypuszczać, że także w przyszłości ta aktywność zostanie utrzymana.

Warto odnotować, iż w porównaniu z analogicznym okresem 2011 roku liczba realizowanych przez organizacje pozarządowe przedsięwzięć wzrosła o blisko 24%, a wartość dofinansowania zwiększyła się o 26%. Podkreślić, jako pozytywny, należy też fakt, że o ok. 16% wzrosła liczba nowych projektów. Najwięcej umów, zarówno ogółem, jak i nowych podpisało województwo podkarpackie (79 i 16), i jest ono liderem pod względem liczby podpisanych umów. Poza województwem podkarpackim relatywnie dużą liczbę projektów zrealizowały organizacje w województwach: śląskim (64), świętokrzyskim (63) oraz małopolskim (60). Najmniej projektów realizowano w województwach: lubuskim (10), łódzkim (16), podlaskim (18) oraz zachodniopomorskim (21).

Mając na uwadze dziedziny, z którymi związane są podejmowane projekty należy powiedzieć, że w zdecydowanej większości dotyczą one inwestowania w ludzi: poprawy jakości kapitału ludzkiego, przeciwdziałaniu bezrobociu, aktywizacji społecznej i zawodowej. Ale też najszersze możliwości ubiegania się o wsparcie z funduszy europejskich organizacje pozarządowe miały właśnie w ramach PO Kapitał Ludzki.

Wykres 2

Udział wartości projektów organizacji pozarządowych według interwencji

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Informacja ...* (2013, s. 45).

Druga grupa, pod względem wartości projektów, lokuje się w obszarze badań i rozwoju technologicznego, innowacji i przedsiębiorczości. O te projekty występują głównie organizacje wspierania przedsiębiorczości, rozwoju lokalnego/regionalnego, powiązane z podmiotami o profilu naukowo-badawczym (por. wykres 2).

Uzyskanie przez organizacje pozarządowe wsparcia z funduszy europejskich wymaga spełnienia określonych warunków oraz dostosowania się do procedur związanych z realizacją projektów. Przejście na działalność projektową zmienia charakter prowadzonej dotychczas działalności, wymaga większego profesjonalizmu, a także bycia bardziej elastycznym, ciągłego dokształcania się. Dla organizacji, które do tej pory nie korzystały z tej formy finansowania, może to być, przynajmniej w pierwszym okresie, trudne. Niebezpieczeństwem związanym z korzystaniem z funduszy europejskich, jak wskazuje się w literaturze, może być chęć pozyskania przede wszystkim środków, dlatego organizacje mogą się starać o projekty niekoniecznie na działalność, która do tej pory była profilem ich działalności. Niezależnie od mogących pojawić się zagrożeń, fundusze europejskie mają niewątpliwie wpływ na podnoszenie jakości działań organizacji, ponieważ środki są przyznawane dla najlepiej ocenionych projektów. Mogą jednak powodować wykluczenie organizacji małych i słabych finansowo, a więc bez odpowiedniego zaplecza ograniczającego zarówno możliwości wnioskowania o projekty z funduszy europejskich (brak środków na wkład własny), jak i gwarantującego zrealizowanie projektu.

Tak jak zróżnicowane są organizacje oraz aplikowanie przez nie o fundusze europejskie i w efekcie korzystanie z nich, tak też zróżnicowana jest wiedza na temat pozyskiwania tych funduszy. O ile wśród największych organizacji 63% oceniło swoją wiedzę jako wystarczającą, to wśród najmniejszych, tych prawie bez dochodu, brak wiedzy był deklarowany przez co piątą organizację. Biorąc pod uwagę pole działań, największą wiedzę deklarowały organizacje działające w obszarze rozwoju lokalnego i to właśnie te organizacje są największymi beneficjentami funduszy UE. Z kolei najmniejszą wiedzę deklarowały organizacje sportowe, i to one w najmniejszym stopniu są korzystającymi tych funduszy.

Podsumowanie

Organizacje pozarządowe na stałe wpisały się w obszar aktywności obywatelskiej w Polsce. Powoływane są do prowadzenia działalności w określonej dziedzinie, głównie usług społecznych, a ich podstawowe formy to fundacje i stowarzyszenia. Znajdują się one w grupie podmiotów, które mogą się ubiegać o wsparcie swojej działalności z budżetu Unii Europejskiej.

Aktywność organizacji pozarządowych w pozyskiwaniu funduszy ze środków europejskich jest jednak zróżnicowana. Większą skłonność do aplikowania o środki europejskie wykazują przede wszystkim organizacje duże, dysponujące większym budżetem. I one też mają relatywnie większą wiedzę na temat pozyskiwania funduszy europejskich. Zainteresowanie korzystaniem z funduszy europejskim jest też zróżnicowane ze względu na dziedziny działalności, jak również w przekroju terytorialnym.

Organizacje pozarządowe jako bariery w podejmowaniu starań o pozyskanie funduszy europejskiej wskazywały m.in. sytuację finansową, bowiem na ogół wymagany jest wkład własny, jak również brak wiedzy i umiejętności w przygotowaniu wniosków. Stąd organizacje zgłaszają potrzebę prowadzenia szkoleń, w tym dot. finansowania i pozyskiwania funduszy, także z unijnych (Janoś-Kresło 2013).

Perspektywa finansowa 2014-2020 to nowa szansa dla organizacji pozarządowych na wsparcie ich działalności. Oby organizacje dobrze ją wykorzystały.

Bibliografia

- Grzełońska U. (2011), *Rola sektora non profit w polskiej gospodarce*, „Studia Ekonomiczne”, nr 4.
- Handbook on Non-Profit Institution in the System of National Accounts* (2003), Series F., No. 91, United Nations, New York.
- Informacja na temat stanu wykorzystania funduszy strukturalnych przez organizacje pozarządowe w roku 2012* (2013), Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa.
- Janoś-Kresło M. (2013), *Organizacje pozarządowe na rynku usług społecznych w Polsce*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa.
- Przewłocka J., Adamiak P., Herbst J. (2013), *Podstawowe fakty o organizacjach pozarządowych. Raport z badania 2012*, Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa.
- Salamon L.M. (1992), *America's Nonprofit Sector: A Primer*, The Foundation Center, New York.
- Sektor non-profit w Polsce. Wybrane wyniki badań statystycznych zrealizowanych przez GUS na formularzach SOF* (2009), GUS, Warszawa.
- Sprawozdanie z funkcjonowania ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za lata 2010 i 2011* (2012), Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa.
- Teegen H., Doh J.P., Vachani S. (2004), *The Importance of Nongovernmental Organizations (NGOs) in Global Governance and Value Creation: An International Business Research Agenda*, „Journal of International Business Studies”, No. 35(6), cyt. za: Yaziji M., Doh J. (2011), *Organizacje pozarządowe a korporacje* Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
http://www.pozytek.gov.pl/Podstawowe_pojecia,380.html [dostęp: marzec 2014].
- Zalecenie CM/Rec (2007)14 Komitetu Ministrów dla państw członkowskich w sprawie statusu prawnego organizacji pozarządowych w Europie, przyjęte przez Komitet Ministrów w dniu 10 października 2007 r. na 1006 posiedzeniu Zastępców Ministrów.

Polish Non-Governmental Organisations as Beneficiaries of European Funds

Summary

Non-governmental organisations are in the group of entities eligible to receive a part of money from the EU budget. An aim of considerations is to show the importance of EU funds for Polish NGOs. The author showed the place of funds in the structure of sources of financing organisations. She also identified the scope of the use of funds. Polish NGOs are more and more effective in applying for support from the EU funds. However, activity in achievement thereof is different. In her

article, the author used various sources, including those of the Ministry of Regional Development and the Society called Klon/Jawor (Maple/Sycamore). The article is of the review nature.

Key words: non-governmental organisations, beneficiaries, European Union funds.

JEL codes: D22, M31

Польские неправительственные организации в качестве бенефициаров европейских фондов

Резюме

Неправительственные организации находятся в группе субъектов, которые могут рассчитывать на получение части денег из бюджета ЕС. Цель рассуждений – указать значение фондов ЕС для польских неправительственных организаций. Указано место фондов в структуре источников финансирования организаций. Выявили также диапазон пользования фондами. Польские неправительственные организации все более эффективны в ходатайствовании о поддержке из средств ЕС. Активность в их получении однако неодинакова. В статье использовали разные источники, в том числе Министерства регионального развития и общества «клен/явор». Статья имеет обзорный характер.

Ключевые слова: неправительственные организации, бенефициары, европейские фонды.

Коды JEL: D22, M31

Artykuł nadesłany do redakcji w grudniu 2014 roku

© All rights reserved

Afiliacja:

dr hab. Mirosława Janoś-Kresło
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
Kolegium Zarządzania i Finansów
Instytut Zarządzania
Zakład Badań Zachowań Konsumentów
ul. Madalińskiego 31/33
02-544 Warszawa
tel.: 22 564 85 00
e-mail: mjanos@sgh.waw.pl